

Grade 7 Filipino

Lesson 1 – Maikling Kwento

Lesson 2 –

Lesson 3 –

Lesson 4 –

Lesson 1 – Maikling Kwento

Ang maikling kuwento ay isang anyo ng panitikang nagsasalaysay sa madali, maikli at masining na paraan. Karaniwang ang isang kuwento ay natatapos sa isang upuan lamang. Ito ay nagdudulot ng mga aral sa buhay. Ayon naman kay Genoveva Edroza-Matute, ang maikling kuwento ay isang maikling kathang pampanitikan na nagsasalaysay ng pang-araw-araw na buhay na may isa o ilang tauhan, may isang pangyayari, at may isang kakintalan.

Ang kagandahan ng isang maikling kuwento o anumang akdang pasalaysay saan mang lugar ito nagmula ay dapat na nagtataglay ng mga sumusunod na elemento:

- Tauhan – Ang nagbibigay-buhay sa isang maikling kuwento. Ang tauhan ay maaaring maging mabuti o masama.
- Tagpuan – Ang panahon at lugar kung saan naganap ang maikling kuwento. Malalaman dito kung ang kuwento ay naganap ba sa panahon ng tag-ulan, tag-init, umaga, tanghali at gabi; sa lungsod o sa lalawigan, sa bundok o sa ilog.
- Banghay – Ito ang maayos at wastong pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari.

Mga Bahagi ng Banghay:

- Simula – Ang kawilihan ng mga mambabasa ay nakasalalay sa bahaging ito. Dito ipinakikilala ang tauhan at ang tagpuang iikutan ng kuwento.
- Tunggalian – Dito makikita ang pakikipagtunggali ng pangunahing tauhan sa mga suliraning kanyang haharapin.
- Kasukdulan – Ito ang pinakamataas na pangyayari sa kuwento kaya't ito ang pinakamaaksyon. Sa bahaging ito, unit-unting magtatagumpay ba ang pangunahing tauhan o hindi.
- Kakalasan – Sa bahaging ito, bumababa ang takbo ng kuwento. Ito ay nagbibigay ng daan sa wakas.
- Wakas – Ang kahihinatnan o resolusyon ng kuwento na maaaring masaya o malungkot.

Lesson 2 – Alamat

KATUTURAN NG ALAMAT

Ang salitang alamat o legend ay mula sa salitang Latin na legendus na nangangahulugang “upang mabasa”. Isang mahalagang bahagi ng kulturang Pilipino ang mg alamat. Ang mga ito ay nagsasaad kung paano nagsimula ang mga bagay-bagay. Karaniwan itong nagtataglay ng mga kababalaghan o mga hindi pangkaraniwang pangyayari. Ang karaniwang paksa ng alamat ay ang ating katutubong kultura, mga kaugalian at kapaligiran.

MGA ELEMENTO NG ALAMAT

1. **Tauhan**- ang mga taong gumaganap sa kuwento. May dalawang uri ng tauhan, ang protagonista na siyang itinuturing na bida at ang antagonista na itinuturing na kontrabida sa akda.
2. **Tagpuan**- ang lugar kung saan naganap ang mga pangyayari sa akda.
3. **Buod/ Banghay**- ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari sa akda. Nahahati ito sa mga pangyayari. Ang simula, pataas na aksyon, kasukdulan, pababang aksyon at wakas.
4. **Mensahe**- ang aral na nais ipabatid ng akda.

Lesson 3 – Tula

Maituturing na pinakamatandang sining ang tula sa kulturang Pilipino. Tula ang pinagmulan ng iba pang mga sining tulad ng sayaw, awit at dula kaya’t ito rin ang pinakamatandang karunungan-bayan.

Batay sa kasaysayan, ang mga unang Pilipino ay may likas na kakayahang magpahayag ng kanilang kaisipan sa pamamagitan ng mga salitang naiayos sa isang maanyong paraan kaya kinakitaan ng sukat at tugma.

Katunayan, ang mga salawikain at kawikaan ay kaakibat sa tuwina ng mga pahayag ng mga Pilipino noong unang panahon.

Ang tula ay isinasaayos sa taludtod. Ang pinagsama-samang taludtod ay ang saknong. Ang mga halimbawa ng tula ay soneto, oda, liriko, awit, korido at iba pa.

Ang orihinal na pamagat ng tulang tinalakay ay “Ing Amanung Siswan” sa Wikang Kapampangan.

Mga Elemento ng Tula

1. Sukat- Ito ay tumutukoy sa bilang ng pantig ng bawat taludtod na bumubuo sa isang saknong. Ang pantig ay tumutukoy sa paraan ng pagbasa.

Mga uri ng sukat

a. Wawaluhin b. Lalabindalawahin

c. Lalabing-animin d. Lalabingwaluhin

2. Saknong- Ang saknong ay isang grupo sa loob ng isang tula na may dalawa o maraming linya (taludtod).

2 linya – couplet 4 linya – quatrain 6 linya – sestet

3 linya – tercet 5 linya – quintet 8 linya – octave

3. Tugma- Isa itong katangian ng tula na hindi angkin ng mga akda sa tuluyan. Sinasabing may tugma ang tula kapag ang huling pantig ng huling salita ng bawat taludtod ay magkakasintunog. Lubha itong nakagaganda sa pagbigkas ng tula. Ito ang nagbibigay sa tula ng angkin nitong himig o indayog.

4. Kariktan- Kailangang magtaglay ang tula ng maririkit na salita upang masiyahan ang mambabasa gayon din mapukaw ang damdamin at kawilihan.

5. Talinghaga-Tumutukoy ito sa paggamit ng matatalinhagang salita.

6. Tayutay - Paggamit ng pagwawangis, pagtutulad, pagtatao ang ilang paraan upang ilantad ang talinghaga sa tula.

Lesson 4 – Sanaysay

Ang sanaysay ay isang uri ng panitikang nasusulat sa anyong tuluyan na karaniwang pumapaksa sa mga kaisipan at mga bagay-bagay na sadyang kapupulutan ng aral at aliw ng mga mambabasa. May dalawang anyo ang sanaysay. Ito ang pormal o maanyo at pamilyar o personal.

1. Pormal o Maanyong Sanaysay – nagtataglay ng makatotohanang impormasyon, piling mga salita, at pahayag na maingat na tinalakay kaya’t masasabing mabisa. Ito ay may maayos na balangkas na nakatutulong sa lohikal na paglalahad ng kaisipan. Ang ganitong uri ng sanaysay ay karaniwang umaakay sa mga mambabasang mag-isip nang malalim at paglakbayin ang guni-guni. Ang pormal na sanaysay ay nagnanasang magpaliwanag, manghikayat at magturo tungo sa pangkaunlarang-isip at moral ng mga mambabasa.

2. Pamilyar o Di-Pormal – tinatawag ding palagayang sanaysay. Ito ay mapang-aliw, mapagbiro, at nagbibigay-lugod sa pamamagitan ng pagtalakay sa mga karaniwan, pang-araw-araw at personal na paksa. Binibigyang-diin nito ang karanasan at mga isyung bukod sa kababakasan ng personalidad ng may-akda ay maaaring naranasan din ng mambabasa. Ang pananalita ay parang usapan lamang ng magkakaibigan kaya magaan, madaling maintindihan at palagay na palagay ang loob ng may-akda. Malimit itong nasusulat sa unang panauhan.